

AFSKAFFELSE AF VOLD IMOD KVINDER

Den 26. oktober 1999 afholdt Foreningen af yngre Kriminologer en debataften med emnet Kvinder og vold. Karen Halberg var inviteret som paneldeltager til at holde et indlæg med titlen:

Hvordan arbejder Dansk Kvindesamfund for at forebygge, at kvinder undertrykkes i form af voldelige ægtemænd m.v. Hvordan sikres ligestilling mellem kønnene?

I skal ha' lidt Dansk Kvindesamfunds-historie.

Vi blev oprettet i 1871, i samme årti som Socialdemokratiet og fagforeningerne så dagens lys.

I alle 128 år er der arbejdet for at forebygge undertrykkelse. Blandt de første krav var:

- Kvinders ret til at uddanne sig på lige fod med mænd
- Ret til selverhverv
- Ret til at råde over egne midler - herunder arv
- Ret til at kunne have forældremyndighed over egne børn efter en skilsmisse
- Ret til fortsat at arbejde efter indgåelse af ægteskab
- Kvinders stemmeret
- Fri abort
- Og så det krav, som kun er gennemført i love - ligelønnen.

Den kommer jeg tilbage til. Det var fortiden.

For at anskueliggøre omfanget af vold vil jeg nævne en lille statistik udarbejdet af Det Nordiske Forskningsnetværk om Vold og Voldens Sundhedsmæssige Følger. Statistikken tager udgangspunkt i data fra det danske Landspatientregister. Statistikken viser vold mod kvinder i Danmark i 1997. I 1997 blev 4.175 kvinder over 16 år behandlet for vold, heraf havde de 2.480 været udsat for vold i hjemmet. Hertil kommer så alle dem der ikke bliver behandlet på hospitalerne. Netværket udgiver et nyhedsbrev, jeg har kopieret i et antal eksemplarer, som I er velkomne til at tage.

Vold i parforhold bliver overset af danske politikere, jeg ved ikke om de er flove over, at vi stadig har det problem - eller lukker de bare øjnene for et problem der gør livet til et helvede for kvinder, børn og selvfølgelig også for den voldelige mand. Når statsministeren siger Vi vil ikke finde os i det, så er det ikke volden i hjemmet han taler om.

Jeg kan simpelthen ikke fatte, at der ikke "investeres" i de truede familier, jeg er 100% sikker på, at en sådan investering kunne give et godt afkast. Ingen er vel længere i tvivl om, at f.eks. udstødelse og vold er arveligt. På vej hjem fra arbejde i eftermiddag hørte jeg i programmet Indblik en reportage fra socialchefernes årsmøde, her blev såvel Karen Jespersen som Mogens Lykketoft interviewet. Karen Jespersens holdninger er jeg ikke i tvivl om, Mogens Lykketoft er jeg mere i skeptisk overfor, men han bedyrede, at vi havde råd til at bringe de udstødte på fode igen, vi havde simpelthen brug for dem som arbejdskraft. Hvorfor kommer vi så ikke i gang? Engang imellem kan jeg eller være bange for at vi er på vej til at droppe den sociale velfærd, der er bygget op over de sidste 100 år?

Hvad gør Dansk Kvindesamfund?

Vi er aktive i bestræbelserne for at få oprettet centre til modtagelse af voldtægts ofre, vi arbejder for :

- at centrene etableres hurtigst muligt decentralt, evt. i samarbejde med krisecentrene
- at voldtægt betragtes som en forbrydelse og ikke et overgreb
- at påvirke centrenes udformning, så kvinderne kommer i centrum og ikke fagpersoners interesser
- at kvinderne skal kunne komme til et center indenfor 50-70 km
- at kvinderne skal være påbegyndt undersøgt inden 3 timer af en retsmedicinere eller gynækolog, begge efteruddannede i henholdsvis skånsom undersøgelse og retsmedicinsk metodik
- at kvinder efter bevisopsamlingen selv kan bestemme, om der skal foretages anmeldelse til politiet
- at kvinden kan overnatte på centret
- at rådgivning fra socialrådgiver og psykolog tilbydes, akut primært social rådgivning
- at kvindeorganisationer bliver repræsenteret i en bestyrelse, som følger centrenes udvikling, såvel centralt som decentralt.

Vi presser amterne for at få dem til at realisere etableringen af centrene. Jeg vil give Jer et eksempel på situationen, som den ser ud i dagens Danmark. Bliver en kvinde voldtaget i Tønder, bliver hun efter afhøring hos politiet kørt til et hospital, hvor hun afventer, at der ankommer en retsmedicinere fra Århus eller Odense. For at bevare beviserne må kvinden vente med at gå i bad til retsmedicineren har færdiggjort sit arbejde.

Det første center med tilhørende videnscenter åbnes på Rigshospitalet, herefter kommer formentlig centre i Århus og Ålborg.

Vi vil gøre volden synlig, derfor er vi gået i samarbejde med en række organisationer om at lave arrangementer i tidsrummet 8. marts til 14. oktober år 2000. En gruppe canadiske kvinder har taget initiativ til Kvindernes Verdensmarch År 2000 mod Vold og Fattigdom. Vi er med i den europæiske del af arrangementet og den første weekend i oktober deltog jeg i et møde i Bruxelles, hvor vi påbegyndte forberedelserne til den europæiske del.

Med hensyn til vold vil der blive nogle fælles europæiske krav:

Det er målet at eliminere vold mod kvinder ved:

- at kræve overholdelse af alle internationale instansers løfter vedrørende kvinder
- at arbejde for Den internationale Kriminalret
- at arbejde for udbredelsen af fred
- at sætte fokus på retten til asyl uden diskrimination på grund af køn eller kønskvotering
- at tilskynde stater til at iværksætte en nationalplan for bekæmpelse af vold mod kvinder

De danske krav er endnu ikke udformet. Her i København starter vi 8. marts - altså kvindernes internationale kampdag - med et festligt arrangement, hvor vi vil gøre volden synlig.

Vi har søgt midler til disse arrangementer i år 2000 fonden - men støtte er blevet afslået!

Nu mens vi er ved afslagene har vi også søgt penge til afholdelse af debatskabende og oplysende arrangementer samt udarbejdelse af oplysningmateriale med det overordnede tema Vold mod Kvinder. Vi søgte Tips- og Lottomidlerne via Dansk Folkeoplysnings Samråd - men desværre.

Nu til det mere positive.

I samarbejde med Ligestillingsrådet og foreningen Sex & Samfund holder vi den 26. november møde i den Canadiske Ambassade om en dansk udgave af "White Ribbon Campaign". Ideen går ud på at mænd hjælper voldelige mænd. Til mødet kommer den canadiske stifter Michael Kaufman og lederen af den norske afdeling Jørgen Lorentzen. I Norge siger de: "En mand, der slår sin kone eller misbruger sit barn, giver alle andre mænd problemer."

Lidt tal fra Norge:

- 100000 norske mænd har et voldsproblem
- Hvert år voldtages 6000 kvinder
- 5% af alle børn udsættes for seksuelle overgreb
- 94 % af dræbte kvinder i perioden 1977-82 blev dræbt af en, de kendte.

Hvordan mon tallene er i Danmark?

Herudover driver Dansk Kvindesamfunds Københavnskreds et Rådgivningskontor, hvor kvinder og mænd anonymt kan henvende sig hver mandag i tidsrummet 19 til 20. Vi holder til på Sjællandsgades Skole på Nørrebro, og der er mulighed for at få rådgivning af jurister, socialrådgivere, psykologer og en indvandrerådgiver.

Dansk Kvindesamfund har i mange år arbejdet internationalt, vi er stærkt engageret i formidlingen af Kvindekonventionen - CEDAW - der handler om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder - teksten kan ses på Dansk Kvindesamfunds hjemmeside www.kvindesamfund.dk, desuden sælger vi en CEDAW-pakke i vort sekretariat, Niels Hemmingsensgade 10, 1153 København K. tlf. 33 15 78 37 - pakken koster 30 kr.

Så til den med ligestillingen.

I spørger: Hvordan sikrer vi ligestilling mellem kønnene? Den er svær - der er lovgivet, der er skrevet, råbt og skreget - men der er ikke ligestilling endnu!

Efter min mening kommer resten af sig selv, når vi får ligestilling på arbejdsmarkedet. Vi kunne jo gøre alvor af at udbetale lige løn - kvindernes løn er stadig ca. 20% under mændenes.

Det private arbejdsmarked, stat og kommuner kunne jo ansætte de bedst egnede i lederstillinger - så blev halvdelen nok kvinder. Alle - næsten alle - er enige om, at de kvindelige værdier vil blive værdsat i fremtiden. En ny amerikansk undersøgelse viser at kvinder er bedre ledere end mænd. Hvorfor tør arbejdsgiverne ikke ansætte kvinder?

Arbejdsministeriet har taget initiativ til 3 konferencer om ligeløn - lad os håbe det sætter noget i gang.

Børneinstitutionerne bør være mere fleksible, så de passer til et fleksibelt arbejdsmarked. Der skal være mulighed for at forældre kan hente børn senere end kl. 17 - som det er i dag, er det normalt kvinden der henter og derved er hun ofte forhindret i at deltage i sene møder på arbejdspladsen eller have kontakt til forretningsforbindelser et andet sted på Jorden. Jeg mener selvfølgelig ikke, at børnene skal være i institution 60-70 timer om ugen, men flex-tiden er da opfundet.

Orlovsordningerne bør gøres mere fleksible, et halvt år er alt for længe - vi får i hvert fald ikke mændene til at tage børnepasningsorlov på de betingelser.

Karen Hallberg